

OSLO TINGRETT

DOM

Avsagt: 20.12.2024 i Oslo tingrett,
Saksnr.: 24-111324TVI-TOSL/04
Dommer: Avdelingsleder/tingrettsdommer Espen Bjerkvoll
Saken gjelder: Patent - overprøving av vedtak fra Klagenemnda for industrielle rettigheter

Aker Solutions AS

Advokat Martha Krogli Brygfeld

mot

Staten v/Klagenemnda for industrielle
rettigheter

Advokat Håkon Christian Nyhus

DOM

Saken ble brakt inn for tingretten av Aker Solutions AS ved stevning 15. juli 2024 mot Staten v/Klagenemnda for industrielle rettigheter (KFIR) med påstand om at KFIRs vedtak av 15. mai 2024 i sak 23/00035 kjennes ugyldig samt erstatning for sakskostnader. KFIR nedla påstand om frifinnelse i rettidig inngitt tilsvaer 2. september 2024.

I det omstridte vedtaket tok KFIR stilling til om saksøkers patent nr. 345882 (stridspatentet) skulle oppheves etter innsigelse fra et annet selskap. KFIR kom til at stridspatentet kunne opprettholdes, men med et begrenset kravsett. Begrensningen var begrunnet med at det meddelte kravsettet inneholdt endringer som ikke fremgikk av søknaden da den ble inngitt, jf. patentloven § 13. Helt konkret gjelder tvisten kombinasjon av formulering om et «kraftanlegg anordnet på en flyter eller plattform» sammen med trekket «avkjøling ved varmeveksling til omkringliggende vann».

Planmøte på video ble gjennomført 11. september 2024. Etter dette har partene inngitt til sammen syv prosesskriv. Hovedforhandling var berammet over én rettsdag til 19. november 2024.

Ved prosesskriv 5. november 2024 sa KFIR seg enig med saksøker i at i at det meddelte kravsettet ikke inneholdt ulovlige endringer, jf. patentloven § 13, slik at de omtvistede endringene har tilstrekkelig dekning i søknaden som opprinnelig ble inngitt. KFIR la derfor ned sammenfallende påstand som saksøker om at det omstridte vedtaket kjennes ugyldig.

Det skal i medhold av tvisteloven § 9-7 avsies dom i tråd med de sammenfallende påstandene. Retten avsier på denne bakgrunn dom for at KFIRs vedtak 15. mai 2024 i sak 23/00035 er ugyldig.

Sakskostnadsspørsmålet

Etter det resultatet tingretten er kommet til, har Aker Solutions AS vunnet saken fullstendig, og skal som utgangspunkt tilkjennes sakskostnader, jf. tvisteloven § 20-2 første ledd. KFIR har sagt seg enig i at saksøker har krav på sakskostnader. Det er ikke grunnlag for å redusere erstatningsansvaret for sakskostnadene etter bestemmelsens tredje ledd.

Aker Solutions har totalt krevet dekket 304 798 kroner i sakskostnader, som i tillegg til advokatsalær på 196 575 kroner består av utgifter til sakkyndige vitner med 108 223 kroner, samt rettsgebyret etter loven. Det er opplyst at arbeidet knytter seg til utarbeidelse av stevning og senere prosesskriv, gjennomgang av dokumenter, møter med klient og vitner, og forberedelser til hovedforhandling. Kravet er uten merverdiavgift. Rettsgebyret er 6 385 kroner.

Advokatsalæret er oppgitt å være 43 650 kroner frem til og med inngitt stevning, som er spesifisert til 10,5 timer à 3300 kroner og 2 timer à 4500 kroner, og et salær på 152 925 kroner etter inngitt stevning, bestående av 42,25 timer à 3300 kroner og 3 timer à 4500 kroner. Honoraret til det sakkyndige vitnet Rikard Mikalsen er oppgitt å være 40 898 kroner (22 timer à 1859 kroner), mens honoraret til det sakkyndige vitnet Trond Andresen er oppgitt til 67 798 kroner (25 timer à 2693 kroner).

KFIR har i prosesskriv 11. november gjort gjeldende av sakskostnadskravet er for høyt og går ut over det som er rimelig og nødvendig etter tvisteloven § 20-5 første ledd. Det er vist til at tvisten har et begrenset omfang og verken er utpreget teknisk eller rettslig komplisert, og sånn sett skiller seg markant fra typiske patentsaker.

Aker Solutions gjør på sin side gjeldende at det fremsatte sakskostnadskravet er å anse som rimelige og nødvendige sakskostnader, jf. tvisteloven § 20-5. Arbeidet med å forberede hovedforhandlingen for prosessfullmektigen og de sakkyndige vitnene var i all hovedsak ferdigstilt da staten nedla sammenfallende påstand og det ble klart at hovedforhandling ikke ville bli gjennomført. Det må tas i betraktning at saken er av stor betydning for saksøker og saksøkers enerettsposisjon på området, noe som nødvendiggjør en grundig saksforberedelse. Det har i hovedsak kun jobbet én advokat på saken. Mikalsens honorar er i hovedsak tilknyttet teknisk bistand i saksforberedelsen og ikke hans planlagte vitnemål, men det ville være nødvendig å føre begge de sakkyndige vitnene.

Tingretten er kommet til at sakskostnadskravet samlet sett må kuttes noe.

Aker Solutions AS har krav på erstatning for nødvendige og rimelig sakskostnader. Det er totalsummen som er avgjørende, og ikke en isolert vurdering av antall timer og timesatsen. Timesatsen ligger ikke i det aller høyeste sjiktet. Det må tas i betraktning at noe tid til saksforberedelse er spart på saksøkersiden, som følge av at hovedforhandlingen ble avlyst to uker før oppstart. Det må videre legges vekt på at faktum i saken er lite og oversiktlig, med få dokumentbevis, og uten vurderinger av utpreget teknisk preg. Det springende punktet var hvordan uttrykket «omkringliggende vann» skulle tolkes i den opprinnelige søknaden og i det endres kravsettet. Dette begrenser behovet for den sakkyndige bistanden og vitneforklaringene. Endelig mener retten det må tas noe hensyn til at tvistespoersmålet har vært uendret siden behandlingen i KFIR i 2021 og 2024.

Retten tilkjenner på denne bakgrunn Aker Solutions AS 250 000 kroner i sakskostnader. Beløpet er uten merverdiavgift.

DOMSSLUTNING

1. Klagenemnda for industrielle rettigheters avgjørelse 15. mai 2024 i sak 23/00035 er ugyldig.
2. I sakskostnader betaler staten v/Klagenemnda for Industrielle rettigheter til Aker Solutions AS 250 000 – tohundreogfemtifusen – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne dom.

Retten hevet

Espen Bjerkvoll

Veiledning om anke i sivile saker vedlegges.

*Dokument i samsvar med original.
Christine Skøyum
saksbehandler*

Veiledning om anke i sivile saker

I sivile saker er det reglene i tvisteloven kapitler 29 og 30 som gjelder for anke. Reglene for anke over dommer, anke over kjennelser og anke over beslutninger er litt ulike. Nedenfor finner du mer informasjon og veiledning om reglene.

Ankefrist og gebyr

Fristen for å anke er én måned fra den dagen avgjørelsen ble gjort kjent for deg, hvis ikke retten har fastsatt en annen frist. Disse periodene tas ikke med når fristen beregnes (rettsferie):

- fra og med siste lørdag før palmesøndag til og med annen påskedag
- fra og med 1. juli til og med 15. august
- fra og med 24. desember til og med 3. januar

Den som anker, må betale behandlingsgebyr. Du kan få mer informasjon om gebyret fra den domstolen som har behandlet saken.

Hva må ankeerklæringen inneholde?

I ankeerklæringen må du nevne

- hvilken avgjørelse du anker
- hvilken domstol du anker til
- navn og adresse på parter, stedfortredere og prosessfullmektiger
- hva du mener er feil med den avgjørelsen som er tatt
- den faktiske og rettslige begrunnelsen for at det foreligger feil
- hvilke nye fakta, bevis eller rettslige begrunnelser du vil legge fram
- om anken gjelder hele avgjørelsen eller bare deler av den
- det kravet ankesaken gjelder, og hvilket resultat du krever
- grunnlaget for at retten kan behandle anken, dersom det har vært tvil om det
- hvordan du mener at anken skal behandles videre f.eks. om det bør være muntlig behandling i rettsmøte, skriftlig behandling og/eller rettsmekling.

Hvis du vil anke en tingrettsdom til lagmannsretten

Dommer fra tingretten kan ankes til lagmannsretten. Du kan anke en dom hvis du mener det er

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i dommen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Hvis du ønsker å anke, må du sende en skriftlig ankeerklæring til den tingretten som har behandlet saken. Hvis du fører saken selv uten advokat, kan du møte opp i tingretten og anke muntlig. Retten kan tillate at også prosessfullmektiger som ikke er advokater, anker muntlig.

Det er vanligvis en muntlig forhandling i lagmannsretten som avgjør en anke over en dom. I ankebehandlingen skal lagmannsretten konsentrere seg om de delene av tingrettens avgjørelse som er omtvistet, og som det er knyttet tvil til.

Lagmannsretten kan nekte å behandle en anke hvis den kommer til at det er klar overvekt av sannsynlighet for at dommen fra tingretten ikke vil bli endret. I tillegg kan retten nekte å behandle noen krav eller ankegrunner, selv om resten av anken blir behandlet.

Retten til å anke er begrenset i saker som gjelder formuesverdi under 250 000 kroner

Hvis anken gjelder en formuesverdi under 250 000 kroner, kreves det samtykke fra lagmannsretten for at anken skal kunne bli behandlet.

Når lagmannsretten vurderer om den skal gi samtykke, legger den vekt på

- sakens karakter
- partenes behov for å få saken prøvd på nytt
- om det ser ut til å være svakheter ved den avgjørelsen som er anket, eller ved behandlingen av saken

Hvis du vil anke en tingretts kjennelse eller beslutning til lagmannsretten

En *kjennelse* kan du som hovedregel anke på grunn av

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i kjennelsen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Kjennelser som gjelder saksbehandlingen, og som er tatt på bakgrunn av skjønn, kan bare ankes dersom du mener at skjønnsutøvelsen er uforsvarlig eller klart urimelig.

En *beslutning* kan du bare anke hvis du mener

- at retten ikke hadde rett til å ta denne typen avgjørelse på det lovgrunnlaget, eller
- at avgjørelsen åpenbart er uforsvarlig eller urimelig

Hvis tingretten har avsagt dom i saken, kan tingrettens avgjørelser om saksbehandlingen ikke ankes særskilt. Da kan dommen isteden ankes på grunnlag av feil i saksbehandlingen.

Kjennelser og beslutninger anker du til den tingretten som har avsagt avgjørelsen. Anken avgjøres normalt ved kjennelse etter skriftlig behandling i lagmannsretten.

Hvis du vil anke lagmannsrettens avgjørelse til Høyesterett

Høyesterett er ankeinstans for lagmannsrettens avgjørelser.

Anke til Høyesterett over *dommer* krever alltid samtykke fra Høyesteretts ankeutvalg. Samtykke gis bare når anken gjelder spørsmål som har betydning utover den aktuelle saken, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken behandlet av Høyesterett. Anke over dommer avgjøres normalt etter muntlig forhandling.

Høyesteretts ankeutvalg kan nekte å ta anker over *kjennelser* og *beslutninger* til behandling dersom anken ikke reiser spørsmål av betydning utover den aktuelle saken, og heller ikke andre hensyn taler for at anken bør prøves. Anken kan også nektes fremmet dersom den reiser omfattende bevisspørsmål.

Når en anke over kjennelser og beslutninger i tingretten er avgjort ved kjennelse i lagmannsretten, kan avgjørelsen som hovedregel ikke ankes videre til Høyesterett.

Anke over lagmannsrettens kjennelser og beslutninger avgjøres normalt etter skriftlig behandling i Høyesteretts ankeutvalg.

Veiledning om anke i sivile saker

I sivile saker er det reglene i tvisteloven kapitler 29 og 30 som gjelder for anke. Reglene for anke over dommer, anke over kjennelser og anke over beslutninger er litt ulike. Nedenfor finner du mer informasjon og veiledning om reglene.

Ankefrist og gebyr

Fristen for å anke er én måned fra den dagen avgjørelsen ble gjort kjent for deg, hvis ikke retten har fastsatt en annen frist. Disse periodene tas ikke med når fristen beregnes (rettsferie):

- fra og med siste lørdag før palmesøndag til og med annen påskedag
- fra og med 1. juli til og med 15. august
- fra og med 24. desember til og med 3. januar

Den som anker, må betale behandlingsgebyr. Du kan få mer informasjon om gebyret fra den domstolen som har behandlet saken.

Hva må ankeerklæringen inneholde?

I ankeerklæringen må du nevne

- hvilken avgjørelse du anker
- hvilken domstol du anker til
- navn og adresse på parter, stedfortredere og prosessfullmektiger
- hva du mener er feil med den avgjørelsen som er tatt
- den faktiske og rettslige begrunnelsen for at det foreligger feil
- hvilke nye fakta, bevis eller rettslige begrunnelser du vil legge fram
- om anken gjelder hele avgjørelsen eller bare deler av den
- det kravet ankesaken gjelder, og hvilket resultat du krever
- grunnlaget for at retten kan behandle anken, dersom det har vært tvil om det
- hvordan du mener at anken skal behandles videre f.eks. om det bør være muntlig behandling i rettsmøte, skriftlig behandling og/eller rettsmekling.

Hvis du vil anke en tingrettsdom til lagmannsretten

Dommer fra tingretten kan ankes til lagmannsretten. Du kan anke en dom hvis du mener det er

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i dommen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Hvis du ønsker å anke, må du sende en skriftlig ankeerklæring til den tingretten som har behandlet saken. Hvis du fører saken selv uten advokat, kan du møte opp i tingretten og anke muntlig. Retten kan tillate at også prosessfullmektiger som ikke er advokater, anker muntlig.

Det er vanligvis en muntlig forhandling i lagmannsretten som avgjør en anke over en dom. I ankebehandlingen skal lagmannsretten konsentrere seg om de delene av tingrettens avgjørelse som er omtvistet, og som det er knyttet tvil til.

Lagmannsretten kan nekte å behandle en anke hvis den kommer til at det er klar overvekt av sannsynlighet for at dommen fra tingretten ikke vil bli endret. I tillegg kan retten nekte å behandle noen krav eller ankegrunner, selv om resten av anken blir behandlet.

Retten til å anke er begrenset i saker som gjelder formuesverdi under 250 000 kroner

Hvis anken gjelder en formuesverdi under 250 000 kroner, kreves det samtykke fra lagmannsretten for at anken skal kunne bli behandlet.

Når lagmannsretten vurderer om den skal gi samtykke, legger den vekt på

- sakens karakter
- partenes behov for å få saken prøvd på nytt
- om det ser ut til å være svakheter ved den avgjørelsen som er anket, eller ved behandlingen av saken

Hvis du vil anke en tingretts kjennelse eller beslutning til lagmannsretten

En *kjennelse* kan du som hovedregel anke på grunn av

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i kjennelsen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Kjennelser som gjelder saksbehandlingen, og som er tatt på bakgrunn av skjønn, kan bare ankes dersom du mener at skjønnsutøvelsen er uforsvarlig eller klart urimelig.

En *beslutning* kan du bare anke hvis du mener

- at retten ikke hadde rett til å ta denne typen avgjørelse på det lovgrunnlaget, eller
- at avgjørelsen åpenbart er uforsvarlig eller urimelig

Hvis tingretten har avsagt dom i saken, kan tingrettens avgjørelser om saksbehandlingen ikke ankes særskilt. Da kan dommen isteden ankes på grunnlag av feil i saksbehandlingen.

Kjennelser og beslutninger anker du til den tingretten som har avsagt avgjørelsen. Anken avgjøres normalt ved kjennelse etter skriftlig behandling i lagmannsretten.

Hvis du vil anke lagmannsrettens avgjørelse til Høyesterett

Høyesterett er ankeinstans for lagmannsrettens avgjørelser.

Anke til Høyesterett over *dommer* krever alltid samtykke fra Høyesteretts ankeutvalg. Samtykke gis bare når anken gjelder spørsmål som har betydning utover den aktuelle saken, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken behandlet av Høyesterett. Anke over dommer avgjøres normalt etter muntlig forhandling.

Høyesteretts ankeutvalg kan nekte å ta anker over *kjennelser* og *beslutninger* til behandling dersom anken ikke reiser spørsmål av betydning utover den aktuelle saken, og heller ikke andre hensyn taler for at anken bør prøves. Anken kan også nektes fremmet dersom den reiser omfattende bevisspørsmål.

Når en anke over kjennelser og beslutninger i tingretten er avgjort ved kjennelse i lagmannsretten, kan avgjørelsen som hovedregel ikke ankes videre til Høyesterett.

Anke over lagmannsrettens kjennelser og beslutninger avgjøres normalt etter skriftlig behandling i Høyesteretts ankeutvalg.